

Hanna Soini
Silja Mentula

13.2.2026

THL/579/4.00.00/2025

FIMEA
Tita-Maria Muhonen

Viite: Lausuntopyyntöne 2.2.2026 FIMEA/2026/000683–1

Rifampisiinin käyttö seuraeläimelle

Fimea on pyytänyt THL:stä lausuntoa siitä, tulisiko rifampisiinin, ja yleisimmin rifamysiinien, käyttö yksittäisten seuraeläinten (kissa, koira) mykobakterioosien hoitoon sallia erityisluvalla Suomessa, ja kuvailemaan käytön aiheuttamia mikrobilääkeresistenssin riskejä ihmisille.

Rifampisiini on tärkein tuberkuloosin hoidossa käytettävä lääke ja sille resistenttien tautitapauksien hoito on vaikeampaa, hitaampaa ja kalliimpaa kuin lääkeherkkien tautimuotojen hoito. Resistenttien *Mycobacterium tuberculosis* -kantojen leviäminen on merkittävä globaali ongelma.

Mykobakteeri-infektioiden hoito kestää useita kuukausia ja hoidossa käytetään aina useamman mikrobilääkkeen yhdistelmää, sillä mykobakteerit kehittävät helposti resistenssin yksittäisille mikrobilääkkeille. Seuraeläinten (kissa, koira) kohdalla näin pitkän lääkehoidon toteuttaminen voi olla haastavaa, ja mikäli hoito keskeytyy tai ei toteudu suunnitelmallisesti, lisää se lääkeresistenssin kehittymisen riskiä.

Kirjallisuuden perusteella on myös huomioitava, että *Mycobacterium avium* complex (MAC) -infektioiden hoidosta kissoilla ei ole julkaistu kontrolloituja hoitotutkimuksia vaan hoitosuositus perustuu muiden mykobakteeri-infektioiden hoitokokemukseen ja tapauskohtaiseen harkintaan.

Hanna Soini
Silja Mentula

13.2.2026

THL/579/4.00.00/2025

Vaikka ympäristön mykobakteerit (kuten MAC) eivät yleensä tartu ihmisestä tai eläimestä toiseen, saattaisi immuunipuutteinen henkilö kuitenkin saada tartunnan esimerkiksi sairasta eläintä hoitaessaan. Tuberkuloosi sen sijaan voi tarttua eläimestä toiseen ja eläimestä ihmiseen tai toisin päin aerosolivälitteisesti tai ruoansulatuskanavan kautta.

THL:n kanta on, että rifampisiinin käyttö pitäisi varata vain tuberkuloosin ja ihmisten muiden vakavien bakteeri-infektioiden hoitoon.

THL ei kannata erityisluvan myöntämistä rifampisiinin käytölle seuraeläinten ympäristömykobakterioosien hoitoon.

Seuraeläinten tuberkuloosin hoidossa rifampisiinin käyttöä voitaisiin harkita osana lääkeyhdistelmää, mikäli kyseessä olisi mikrobiologisesti varmennettu tauti, ja aiheuttajabakteerin olisi todettu olevan herkkä rifampisiinille. Tällöinkin hoidon toteutumisesta tulisi seurata, jotta vältettäisiin resistenssin kehittyminen rifampisiinille.

Pääjohtajan sijainen,
hallinto- ja talousjohtaja

Mia Nykopp

Johtaja

Otto Helve

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This document contains 2 pages before this page
Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende